

KERTEMINDE POLITIKORPS (1842—1939)

Af *V. Woll*

I Aarbogen for 1940 findes en Artikel af Laur. Maaløe om Borgervæbningen og Politikorpset i Assens. — Heri hedder det (S. 306):

„Foruden det fremdeles bestaaende Assenskorps forefandtes der endnu et fyensk Korps, nemlig i Kerteminde, men idet dette kun havde været mønstret een Gang i de sidste forløbne 30 Aar, ansaa man det i Efteraaret 1938 for selvdødt; man ansøgte Byraadet om en formel og endelig Ophævelse. Denne blev bevilget.“

Det maa beklages, at den ærede Forfatter paa dette Punkt har været urigtig underrettet. I hvert Fald har Kerteminde Politikorps aarlig været samlet til Mønstring i September Maaned i den Tid, jeg var Byfoged og Politimester i Kerteminde (1914—1933). Et Par Gange i min Embedstid blev det anvendt til Ordens Overholdelse og Afspærring ved større Ildebrande, og det opretholdtes udtrykkelig ved § 75 i Politivedtægten for Købstaden af 1933. Imidlertid ophævedes denne Paragraf ifølge Justitsministeriets Skrivelse af 7. Februar 1939, og saaledes er Korpset nu bortfaldet.

For Kerteminde Politikorps har Udviklingen vel været omtrent den samme som i Assens. — Om dets Oprettelse i 1842 findes en Del Aktstykker i Rigsarkivet under Kancelliets Sager (D. K. 4. Dept. R. 336 og K. J. J. 2635). Det fremgaar heraf, at Kronprins Frederik (den senere Frederik d. 7.) i sin Egenskab af Guvernør over Fyens Stift ved gentagne Inspektioner af Byens Borgervæbning har faaet den Overbevisning, at den er altfor ubetydelig til at bestaa som et eget Korps, og at den vilde gøre mere Nytte som en Politiafdeling under Brandkorpset. — Kommunalbestyrelsen erklærede sig enig med Guvernøren i at ønske Borgervæbningen ophævet, men foreslaar, at der ved Siden af Brandkorpset oprettes et særligt Politikorps „ligesom

i Middelfart og Bogense“. — Ved Sagens Indsendelse til Kancelliet d. 21. Februar 1842 fastholdt Guvernøren dog som sin Opfattelse, at Politikorpsset ikke skulde danne et særligt Korps, men kun udgøre en Afdeling af Brandkorpsset.

Kommunalbestyrelsen havde endvidere d. 28. Januar 1842 affattet et Forslag til Reglement for Brand- og Politikorpsset, hvori det hedder, at sidstnævnte er bestemt til at holde Orden i Ildebrandstilfælde — samt naar og hvor, i og ved Købstaden og paa dens Grund saadant ansees fornødent, at assistere Politiet efter Ordre fra Politimesteren. Korpsset skulde bestaa af en Premierløjtnant, en Sekondløjtnant, 2 Underofficerer, 20 Menige og 1 Tambur, og til dets Mandskab skulde navnlig udtages frivillige blandt Borgerne og disses Sønner samt Handelsbetjente og Kontorister, naar disse maatte være villige til at anskaffe Uniform. Løjtnanterne skulde udnævnes af Amtmanden efter Politimesterens Indstilling, medens denne selv valgte Underofficererne og det øvrige Mandskab.

Politikorpsset omhandles i Forslagets §§ 1, 5, 10, 11 og 19. Den sidstnævnte Paragraf, som omhandler Uniformeringen, synes at være den, der mest har interesseret Myndighederne. Kommunalbestyrelsen foreslog følgende Uniform:

- „1. Mørkeblaa kort Frakke med stiv Krave, sort Foer og to Rader gule ophøjede blanke Knapper.
2. Mørkeblaa Benklæder (til Parade hvide).
3. Mørkeblaa Kasket efter Model.
4. Støvler.
5. Paa venstre Bryst en Messingplade, i hvis Midte er udhugget Kongens Navnechiffer og omkring dette Ordet „*Politicorps*“.

Mandskabets Armatur er en Sabel og en Patrontaske, som bæres over Skulderen i sort Lædergehæng.

Løjtnanterne bære trekantede Hatte med grønne Fjedre og samme Distinktioner samt Felttegn, som for det borgerlige Militair ellers er befalet.

*Kerteminde borgerlige Politikorps
(fotograferet 1927)*

De civilklædte er tidligere Medlemmer af Korpset. — I Midten ses Politimesteren (Forf.) med Premierløjtnanten, Skomagemester Bom, ved sin højre Side og Veteranen, Farver Laurits Hinke ved venstre. Yderst paa venstre Fløj staar Sekondløjtnanten, Købmand H. Tvedskov, medens Tamburen, Bogholder Feder, staar paa højre.

Sablen og Patrontasken med tilhørende Lædertøj, saa og Skiltet til Mandskabet anskaffes for Kæmnerkassens Regning; forøvrigt sørger enhver i Politi- eller Brandkorpset selv for Armatur og Uniform; dog uniformeres og lønnes Tamburen af Købstaden.“

Kronprinsen vilde dog have Mandskabet udrustet med Gevær, og dette blev ogsaa det endelige Resultat, idet Reglementet blev udfærdiget af Kancelliet d. 26. November 1842 paa Grundlag af „Brandkontoret“s Indstilling med følgende Regler om Bevæbningen:

„Mandskabets Armatur er et Gevær med Bajonet og en Patronstaske, som bæres over Skulderen i en sort Bandolér.“ — Derimod fandt man de hvide Benklæder overflødige, „da der vist nok kan paraderes i blaa, og de Paagældende bør skaanes for overflødige Ud-

gifter“. — Og endelig fik Kommunalbestyrelsen Medhold i, at Politikorpset skulde være et særligt Korps, ikke blot en Afdeling af Brandkorpset.

Udrustningen simplificeredes efterhaanden og bestod til Slut kun i mørkeblaa toradet Vaabenfrakke med gule Knapper, Hue, mørke Benklæder og Sabel i Læderbælte.

Tamburen lønnedes af Kæmnerkassen med 24 Kr. aarlig, men dette var ogsaa den eneste Udgift for det offentlige, som Korpsets Opretholdelse medførte.